

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/77/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615201028
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615201028.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana v právnej veci starostlivosti o maloleté deti H., K., nar. XX. XX. XXXX, H., nar. XX. XX. XXXX a J., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov V. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. K. 2, XXX XX Z. a K. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom Ľ. Y. XXXX/XX, XXX XX Z., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/8/2015-36 zo 06. 10. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozhodnutím okresný súd zveril maloletého J. H. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka je povinná zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa každý prvý a druhý týždeň v mesiaci od prvej nedele v mesiaci od 17.00 hod. do druhej nedele do 17.00 hod.; otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa každý tretí a štvrtý týždeň v mesiaci od tretej nedele v mesiaci od 17.00 hod. do štvrtej nedele do 17.00 hod.; otec je povinný maloleté dieťa prevziať v stanovenom čase v bydlisku matky a matka je povinná maloleté dieťa prevziať v stanovenom čase v bydlisku otca; každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať dieťa do osobnej starostlivosti druhého rodiča; správu majetku dieťaťa a jeho zastupovanie vykonáva ten rodič, u ktorého sa maloleté dieťa nachádza podľa rozsudku; výživné na maloletého J. rodičom súd neurčil. Maloletého K. H. súd zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok; matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa, ktoré je matka povinná zasielať k rukám otca vždy do 15. dňa mesačne vopred.

Týmto rozsudkom došlo ku zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/33/2011-47 zo dňa 08. 04. 2011.

O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z jeho dôvodov vyplýva, že otec maloletých detí žiadal zveriť maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazat' platením výživného; matka s návrhom nesúhlasila z dôvodu pochybností, že otec sa nebude vedieť o maloleté deti postarať. Kolíznym opatrovníkom pri prešetrení pomerov v rodine účastníkov konania zistil, že otec maloletých detí žije v spoločnej domácnosti s partnerkou H. P., K. a J. H.; otec je zamestnaný v spoločnosti E. M. Z. ako operátor výroby s čistým mesačným príjmom okolo 500,- Eur. Maloletý K. je v školskom roku 2015/2016 žiakom 3. ročníka R. odbornej školy hotelových služieb a dopravy v Z., odbor kuchár; maloletý J. je v školskom roku 2015/2016 žiakom 6. ročníka Základnej školy

na P. ceste č. X v Z.; rodina žije v trojizbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve matky otca maloletých detí. Počas šetrenia sa maloletý K. pri pohovore vyjadril, že chce zostať s otcom, pretože má lepšie podmienky na bývanie ako aj na prípravu na vyučovanie, má bližšie do školy, ktorú navštevuje a s otcom má vytvorený dobrý vzťah. Maloletý J. pri pohovore uviedol, že chce bývať dva týždne v domácnosti matky, dva týždne v domácnosti otca, pretože má rád obidvoch rodičov a takto mu to vyhovuje.

Matka žije v spoločnej domácnosti s maloletým K., J., H., H. a H. H.; t. č. je na materskej dovolenke, je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 203,70 Eur mesačne, prídavky na 5 detí vo výške 117,60 Eur, výživné na maloletého K. 45,- Eur, na maloletú H. 35,- Eur mesačne, na J. 30,- Eur mesačne, na H. 27,13 Eur mesačne a na H. vo výške 80,- Eur mesačne.

Maloletá H. H. je žiačkou 9. ročníka základnej školy na ul. Y. v Z.. Ďalším dieťaťom je maloletý H. H., nar. XX. XX. XXXX, ktorého biologickým otcom je Y. F. a maloletá H. H., nar. XX. XX. XXXX, ktorej biologickým otcom je E. L.. Rodina žije v trojizbovom nájomnom byte, ktorého vlastníkom je SPOOL, a. s. Lučenec. Maloletá H. pri pohovore uviedla, že žije a aj chce žiť v spoločnej domácnosti s matkou a súrodencami, otca nenavštevuje ani ho nechce navštevovať.

Na základe zistených skutočností kolízny opatrovník odporučil súdu zveriť maloletého K. do osobnej starostlivosti otca a zaviazat' matku prispievaním výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima, maloletého J. zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v dvojtýždňových intervaloch s tým, že rodičia si vzájomne nebudú prispievať na jeho výživu.

Okresný súd, vychádzajúc z ustanovení Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. (ďalej v texte aj „ZR“), a to z § 24 ods. 4, ods. 5, § 26, § 36 ods. 1, § 62 a § 78 ods. 1, 3 konštatoval, že otec maloletých detí má vytvorené podmienky ohľadne starostlivosti o maloleté deti, maloletý K. sa v jeho osobnej starostlivosti nachádza už od októbra minulého roku, preto ho zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal platením výživného; maloletého J. vzhľadom na jeho vôľu žiť s matkou aj s otcom zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v intervaloch po dvoch týždňoch. Maloletá H. bola zverená rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/33/2011-47 zo dňa 08. 04. 2011 do osobnej starostlivosti matky; vzhľadom na jej vyjadrenie ju súd ponechal v starostlivosti matky, pretože k otcovi má negatívny vzťah. Výživné na maloletého J. rodičom neurčil vzhľadom na zverenie do striedavej osobnej starostlivosti; na maloletého K. bude matka prispievať platením výživného v rozsahu 30 % zo sumy životného minima, pretože je v súčasnej dobe na materskej dovolenke a jej jediným zdrojom príjmu je rodičovský príspevok vo výške 203,71 Eur, prídavky na 5 detí vo výške 117,60 Eur a výživné (na H. 35,- Eur, na J. 30,- Eur, na H. 27,13 Eur, na H. 80,- Eur) okrem výživného na maloletého K. vo výške 45,- Eur, ktoré jej otec neplatil, pretože maloletý bol už októbra 2014 u otca.

O trovách konania súd rozhodol podľa §146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte aj „O. s. p.“) vzhľadom na to, že konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie matka. Žiadala, aby odvolací súd ponechal všetky deti v jej starostlivosti. Striedavá starostlivosť u maloletého J. má negatívny vplyv na jeho správny vývoj osobnosti a výchovu; J. je dosť citlivej povahy a jeden týždeň u otca mu stačí na to, aby nepoľavil v učení aj on. Matka sa zúčastňuje na rodičovskom združení, je informovaná o správaní syna v škole; dieťa začína byť neslušné voči učiteľom aj žiakom; zverenie otca do striedavej starostlivosti má na syna negatívny vplyv, kazí to jeho citový vývin a jeho výchovu, syn stráca úctu k dospelým, lebo to vníma tak, že nie je dôležité to, čo chcú pre neho dospelí, ale len čo chce on sám. Ona sa o syna riadne stará.

Nesúhlasila ani so zverením maloletého K. do osobnej starostlivosti otca len na základe zistení kolíznym opatrovníkom a ním účelovo spracovaných dôkazov. Ona sa o syna naďalej stará, aj keď sa tento zdržiava u otca, ona hradí náklady za bývanie aj ďalšie náklady spojené s výchovou a potrebami syna; predložila ako dôkaz fotokópiu o počte prihlásených osôb na bývanie v jej byte. Syn K. sa síce vyjadril, že ostane u otca, no tiež sa vyjadril, že naďalej chce chodiť domov ku matke; s týmto synom je často v kontakte, majú dobrý vzťah, vie aj poslúchať. Synovi dovolila byť u otca, pretože tam má k dispozícii internet, má tam viac súkromia a bližšie do školy. No aj napriek tomu je to synovi na škodu, lebo sa pohoršil v učení. Odkedy je u otca, má horšie známky, ba dokonca musel robiť opravné skúšky, pretože otec pristupuje k výchove syna ľahkovážne, dovolí synovi byť na internete koľko len chce, len aby si syna neodradil; starostlivosť si nárokuje z vypočítavosti. O syna K. sa naďalej stará v rámci možností matka; syn zvykne prísť domov, občas donesie oprat' veci alebo ak potrebuje peniaze na zubné ošetrovanie, kedy ho otec pošle za ňou, pričom výživné na syna jej už 3 mesiace neposiela.

Pokiaľ sa týka malotej H., dcére poskytuje všetky potreby ona, otec prispieva len minimálnym výživným, čo je nepostačujúce vzhľadom na jej vek. S otcom nie je ani v kontakte, ani s ním nemá žiadny vzťah. Pár týždňov po rozvoze dcéra odmietla chodiť ku otcovi, že sa o ňu nestará, nespráva sa pekne, že nemá vhodné podmienky, mával v byte nafajčené a do bytu chodili cudzie osoby. Dcéra odmieta k otcovi

chodiť od roku 2011. Ani otec naďalej o ňu nejaví záujem, nepýta sa na jej potreby. Dcéra odmietla aj poradenský proces za účelom zlepšenia vzťahov medzi ňou a otcom.

Matka, hoci je vo finančnej tiesni, platí sama vysoké náklady, či nedoplatky, riadne sa stará o svoje deti, poskytuje im základné potreby v rámci možností, deti chodia čisté a upravené, neporušila žiaden zákon, aby jej mala byť odobratá starostlivosť o ne. Ona poskytuje deťom 3x väčšie náklady na deti vzhľadom na nízke výživné, ktoré poskytuje otec.

Všetky deti bývajú s ňou v spoločnej domácnosti, o čom predložila ako dôkaz potvrdenie o užívaní počtu osôb v byte ku výške nájomného vo výške 274,28 Eur, elektriny vo výške 40, Eur a ďalších nákladov, ktoré uhradza sama zo svojho minimálneho príjmu, čo predstavuje okolo 450,- Eur mesačne aj s výživným na deti. Preto má podozrenie, že pracovníčky úradu práce sú voči nej zaujaté a účelovo jej priťažujú, pretože jej zamietli žiadosť o príplatok k prídavku na tri školopovinné deti, keď podľa zákona mala mať nárok.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ustanovením § 202 O. s. p., v odvolacom konaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) ako aj v zmysle § 212 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil z nasledovných dôvodov:

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 78 ods. 1 cit. zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrhu.

Ústava Slovenskej republiky v článku 41 zakotvuje ochranu manželstva, rodičovstva a rodiny, rovnaké práva detí, narodených v manželstve i mimo neho, právo rodičov o starostlivosť o deti a ich výchovu, i právo detí na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Podrobnosti o právach vyplývajúcich z článku 41 ústavy má ustanoviť zákon; týmto je zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine založený na zásadách, že rodina (nielen založená manželstvom, ale všetky formy rodiny) je základnou bunkou spoločnosti, ktorej zmyslom a účelom je výchova detí a že toto právo prislúcha obom rodičom. Zákon o rodine v § 28 ods. 1 medzi rodičovské práva a povinnosti radí predovšetkým sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa a v ods. 2 opätovne zdôrazňuje, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, ktorí sú pri výkone týchto práv povinný chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Súdu Zákon o rodine v § 24 ods. 4 ukladá pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo schvaľovaní dohody rodičov rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, medzi ktoré radí predovšetkým jeho citové a vývinové väzby, ale aj stabilitu budúceho výchovného prostredia; súd musí prihliadať aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove o starostlivosť o dieťa s druhým rodičom a dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, ako aj na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Platná právna úprava v Zákone o rodine je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejnený ako Oznámenie Federálneho Ministerstva zahraničných vecí pod č. 209/1992 Zb.), ktorý v článku 8 ods. 1 zakotvuje právo každého na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, ktorého zmyslom a účelom je aj výchova detí, aj s článkom 5 Dodatkového Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, garantujúceho rovnakého práva a povinnosti rodičov vo vzťahu k svojim deťom, ale aj Dohovorom o právach dieťaťa, uverejneného ako Oznámenie Federálneho Ministerstva zahraničných vecí č. 104/1991 Zb., ktorý v článku 7 ods. 1 zakotvuje právo dieťaťa na starostlivosť rodičov. Rovnako ako Dohovor o právach dieťaťa aj Zákon o rodine ukladá nielen

súdu, ale aj rodičom robiť všetky rozhodnutia vo vzťahu k dieťaťu, len ak sú v jeho záujme; pritom záujem dieťaťa Zákon o rodine nedefinuje.

Pod pojmom „záujem dieťaťa“ je potrebné rozumieť všetko, čo je na prospech dieťaťa, čo rozvíja jeho osobnosť a pocit šťastia. Proti záujmom dieťaťa je každý úkon, opatrenie alebo rozhodnutie, ktoré dieťa stresuje a vyvoláva nepohodu.

Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne a z tohto dôvodu vyvodil aj správny právny záver. S odôvodnením prvostupňového súdu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods.2 O. s. p.), konštatuje správnosť dôvodov a na tieto odkazuje. Súd prihliadol na schopnosti a možnosti obidvoch rodičov starať sa o maloleté dieťa, ktoré mal preukázané zo správy o prešetrení pomerom kolíznym opatrovníkom, výsluchom kolízneho opatrovníka a najmä výsluchom maloletých detí. Okresný súd sa riadne a podrobne vysporiadol vo svojom odôvodnení so skutočnosťami ohľadom starostlivosti matky aj otca zvlášť; obidvaja rodičia sa v podstate už v súčasnosti striedavo starajú o maloletého J., pričom maloletý K. už od októbra 2014 je vo výlučnej starostlivosti otca a matku navštevuje. Maloletá H. je stále v opatere matky a s otcom sa ani nestretáva.

Maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9C/33/2011 zo dňa 08. 04. 2011, právoplatného 02. 05. 2011, v rámci ktorého boli všetky tri deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať na ich výživu na K. 40,- Eur, na H. 35,- Eur a na J. 30,- Eur mesačne a bol upravený styk otca s maloletými deťmi. Matka maloletých detí žije v spoločnej domácnosti s maloletou H. a J. a okrem toho má ešte dve maloleté deti, maloletého H., nar. XX. XX. XXXX a maloletá H., nar. XX. XX. XXXX, ku ktorej otcovstvo bolo určené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/138/2014-88, právoplatného a vykonateľného 31. 12. 2015. Matka s deťmi žije v trojizbovom nájomnom byte. Je na materskej dovolenke. Otec maloletých detí je zamestnaný, jeho príjem mesačne predstavuje 500,- Eur, žije v trojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jeho matky. Žije s maloletým K., ktorý vyjadril vôľu žiť výlučne u otca a matku navštevovať, a maloletým J., ktorý je v jeho starostlivosti po dobu dvoch týždňov z mesiaca. Otec má priateľku H. P., narodenú v roku XXXX, ktorá je zamestnaná v reštaurácii U J. v Z..

Matka v odvolaní poukázala najmä na to, že jej boli odobraté rodičovské práva, pričom ona sa nijakým spôsobom k tomuto nepričinila a ani sa neprevinila. V tomto smere odkazuje krajský súd na odvolanie uvedené vyššie v tomto rozhodnutí. Pokiaľ matka uvádza, že deti žijú trvale s ňou, listinný doklad priložený k odvolaniu ohľadom počtu osôb prihlásených na bývanie v byte nie je dokladom, preukazujúcim starostlivosť o maloleté deti; je na nej, aby odhlásila počet osôb, ktoré s ňou v byte trvale nežijú. Maloletý K. ju má právo navštevovať, jej starostlivosť a opatera nekončí jeho zverením do osobnej starostlivosti otca. Rozhodnutím súdu nejde o odobratie rodičovských práv matke, je rešpektovaná vôľa detí; deti prejavili vôľu žiť u otca natrvalo, resp. po dobu dvoch týždňov; rovnako je rešpektovaná vôľa maloletej H. s otcom sa nestretávať.

Zhoršenie školského prospechu matka v čase rozhodovania okresného súdu netvrdila a ani nijakým spôsobom nepreukázala.

Matka má aj v súčasnosti povinnosť maloleté deti vychovávať a vplývať na ich výchovu, má povinnosť komunikovať s otcom vo vzťahu k výchove maloletých detí tak, aby to bolo v ich najlepšom záujme; obaja rodičia majú povinnosť komunikovať so školou, resp. školským zariadením, ktoré maloleté deti navštevujú.

Dôvody matky ohľadom podozrenia zo zaujatosti pracovníčok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré jej účelovo priťažujú, nie sú relevantné vo vzťahu k prejednávanej veci, pretože o vôli maloletých detí zotrvať, resp. prebývať časť mesiaca v domácnosti otca, nesvedčia len šetrenia a vykonaný pohovor kolízneho opatrovníka s maloletými deťmi, ale aj faktické spolužitie maloletých detí u otca (maloletý K. dlhodobo), čo ona sama nijakým spôsobom nepoprela.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd mal za to, že prvostupňový súd rozhodol správne, keď zveril maloletého K. do osobnej starostlivosti otca, maloletého J. do striedavej starostlivosti oboch rodičov, adekvátne určil, resp. neurčil vyživovaciu povinnosť od rodičov, a výchovného prostredia vo vzťahu k maloletej H. sa v podstate nijakým spôsobom nedotkol. Uvedeným rozhodnutím došlo ku zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/33/2011-47 zo dňa 08. 04. 2011 vo výroku o zverení

maloletého K. a maloletého J. do osobnej starostlivosti matky; zmena sa maloletej Michaely nijako nedotkla.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.